

HALLSBERGS
KOMMUN

Förskola centrala Hallsberg 2

Kvalitetsplan 24/25

Förskolorna Kompassen och Vibytorp

Innehållsförteckning

1	Förskola	3
2	Förutsättningar	5
3	Resultat	8
3.1	Uppföljning av tidigare års kvalitetsplan	8
3.2	Enkätresultat förskola.....	8
3.3	Undervisningens kvalitet	10
3.4	Personalens arbetsmiljö	12
4	Identifiera och precisera problem kopplade till måluppfyllelse	14
4.1	Identifiera och precisera problem kopplade till förskolans förmåga att nå läroplanens mål.....	14
5	Analys av orsaker till varje prioriterat problem	15
6	Identifierade utvecklingsområden och planerade insatser	18
7	Bilagor	19
7.1	Verksamhetens bilagor	19

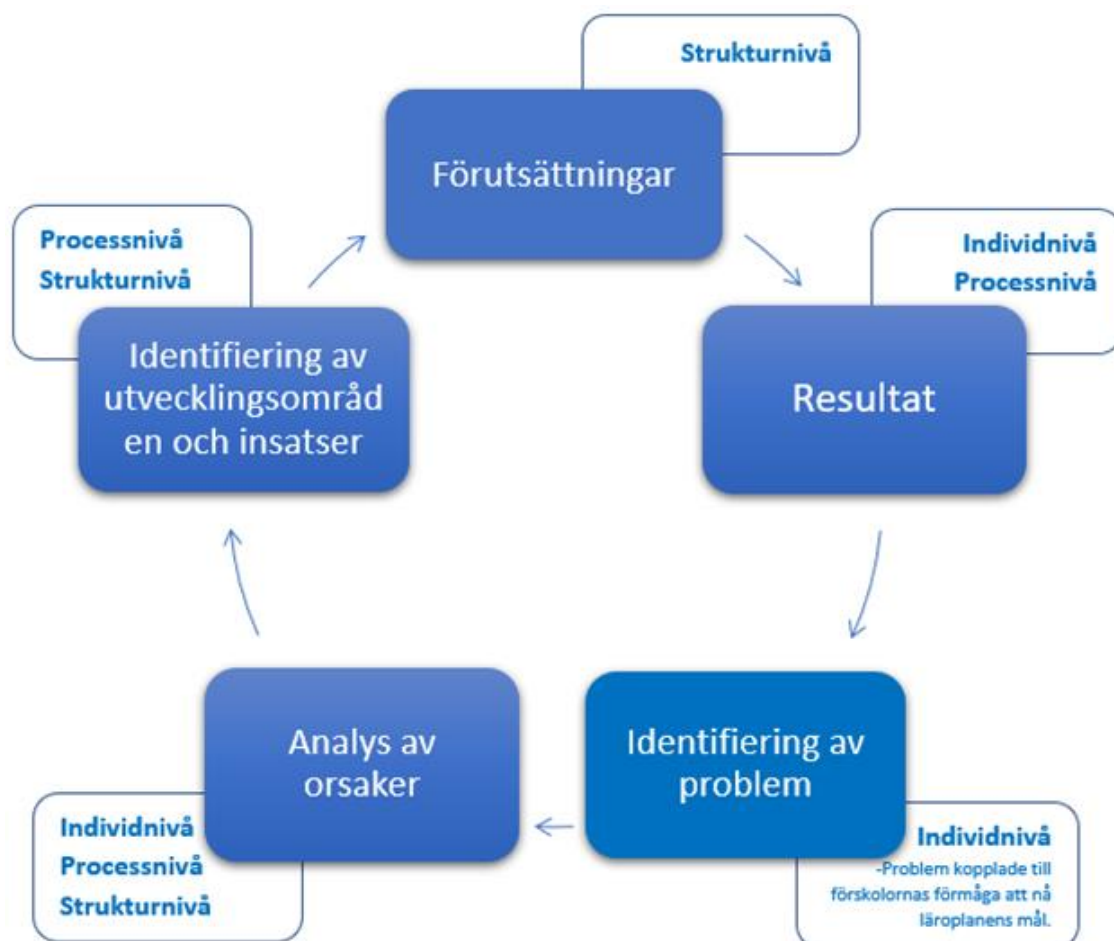
1 Förskola

Under läsåret 21/22 har bildningsförvaltningen i Hallsbergs kommun reviderat strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet där kvalitetsplanen utgör en del. Syftet med förändringen är att ytterligare kvalitetssäkra vårt förvaltningsgemensamma arbete med utgångspunkt i de nationella målen och med tydlig koppling till beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. Planen synliggör arbetet med relevanta insatser som ska höja kunskapsresultaten och öka likvärdigheten.

Kvalitetsplanen ersätter tidigare års kvalitetsredovisning och verksamhetsplan.

Verksamheternas kvalitetsplaner färdigställs senast i juni och den förvaltningsövergripande i oktober. Som komplement till kvalitetsplanen finns ett antal förvaltningsövergripande planer, rutiner och riktlinjer, se kapitel 7 Bilagor.

Kvalitetsplanens utformning grundar sig på Skolverkets allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete samt Skolverkets stöd för nulägesanalys. Den innehåller de fem stegen förutsättningar, resultat, identifiering av problem, analys av orsaker och identifiering av utvecklingsområden och insatser.

Individnivå – barnens förutsättningar, tex dokumentation som synliggör hur det enskilda barnet och/eller barngruppen lär sig.

Processnivå – undervisning och andra arbetsprocesser i förskolan som tex förhållningssätt, arbetsätt, arbetsformer, lärandeklimat, etc.

Strukturnivå – organisation, styrning och ledning på olika nivåer.

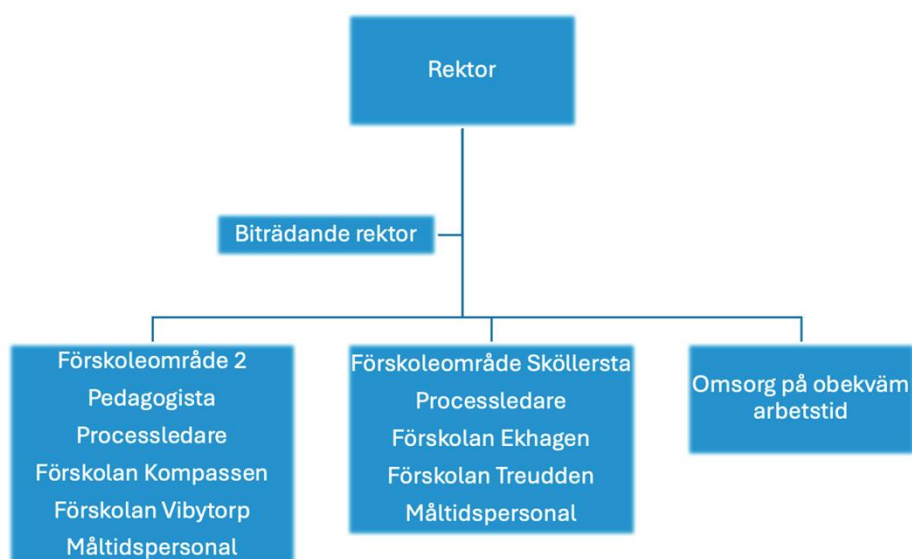
2 Förutsättningar

I förskoleområde 2 ingår två förskolor, Kompassen och Vibytorp. På förskolan Kompassen finns kommunens omsorg på obekvämlig arbetstid som under kommande läsår kommer att flytta till nya lokaler där tidigare förskolan Björkängen bedrevs. De kommer fortfarande att ske ett nära samarbete med förskolan Kompassen.

Personaltätheten är beräknad till 2,95 tjänst per avdelning. Personalbemanningen kan förändras under året beroende på antal inskrivna barn i förskolan.

Ledningen består av en rektor samt en biträdande rektor. Den biträdande rektorn har ett visst personalansvar på förskolan Kompassen. Rektor ansvarar även för förskolorna i Sköllersta. Området har tre processledare, en från förskolan Vibytorp och två från förskolan Kompassen. Dessa har 10% i sin tjänst för sitt uppdrag. Processledaren från förskolan Vibytorp har också ett pedagogistauppdrag mot förskolorna motsvarande 20%. Ledningsgruppen ses regelbundet. Det finns två pedagoger, en på varje förskola som är ett stöd för och inspirera förskolornas arbete med att konkretisera, förankra uppnå och följa upp information och kommunikationsteknik.

Rektors ansvar

Rektorerna vistas regelbundet på förskolorna och i arbetslagen. Pedagogistan deltar regelbundet på avdelningarnas reflektionsmöten. Varje avdelning har minst 8 timmar reflektionstid/vecka. 4–5 gånger/termin har förskolorna arbetsplatsträffar som bland annat innehåller forum för pedagogiska diskussioner. Verksamheten har begränsat öppethållande tre dagar under höstterminen och två dagar under vårterminen för kompetensutveckling. På förskolorna finns nätverk som diskuterar, reflekterar och analyserar läroplan, litteratur och forskning. Vi har pedagogiska caféer där vi under året kommer att fokusera på aktuella ämnen.

I centrala Hallsberg kommer förskolorna att ha 1,9 specialpedagogtjänster som arbetar riktat mot förskolorna under läsåret. Deras kompetens bidrar till ett utvecklande arbete med inkludering och bemötande. Specialpedagogerna arbetar främjande och förebyggande. Området erbjuder lekarbete till barn. Ansvarig lekarbetspedagog har 5% i sin tjänst för lekarbete. En gång i månaden träffas specialpedagogerna, BVC-

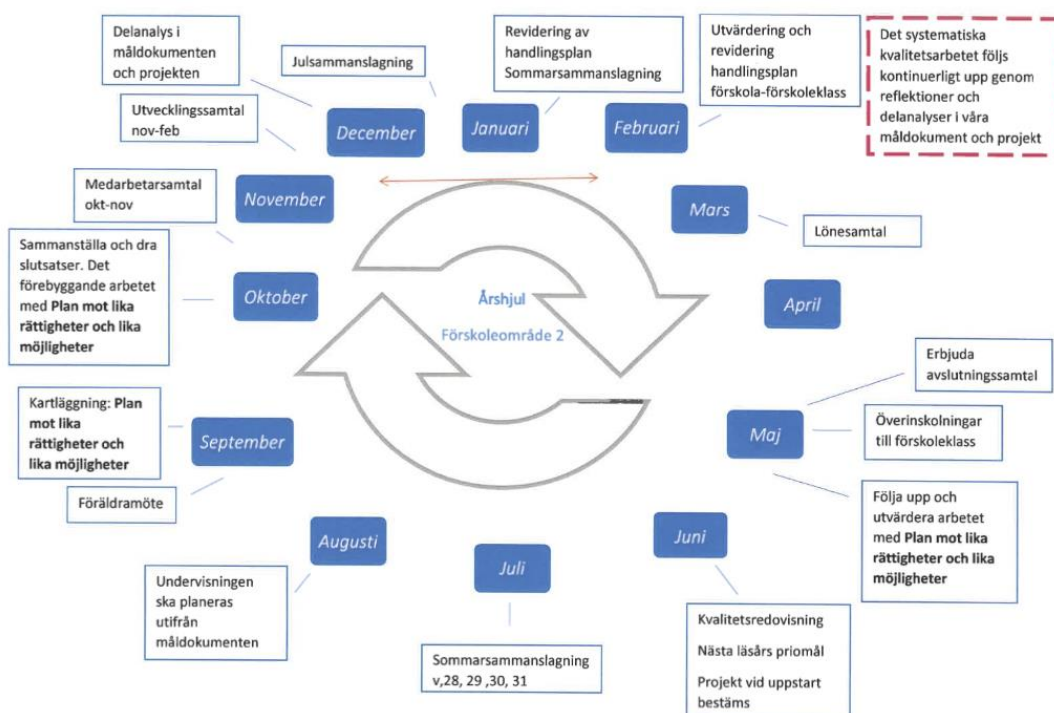
sköterskor, barnläkare, socialtjänsten, kurator och rektor i barnhälsoteam.

Tilldelad Bibass-budget (barn i behov av särskilt stöd) motsvarar inte behovet på förskolorna

Området har en vikariesamordnare som arbetar för hela centrala Hallsberg och Östansjö vid vikariebehov.

Förskolorna ingår som övningsförskolor mot Örebro universitetet.

Pedagogerna arbetar med det systematiska kvalitetsarbetet (SKA) kontinuerligt på reflektionstid kallad PUT (pedagogisk utvecklings tid) och området har ett årshjul för det arbetet där det framgår när delar i planer, samtal och analyser ska genomföras.

20240627

Förskolan Kompassen

Förskolan Kompassen kommer under läsåret 24/25 att bestå av fem avdelningar. Barngrupperna är åldersindelade.

Medarbetarans kompetenser

14 stycken är legitimerade lärare

Sju stycken är utbildade barnskötare och fem av dem har fast tjänst i kommunen.

En är lekarbetspedagog.

En är utbildad handledare för läslifyftet.

En är utbildade VFU-lärare.

Två är utbildade äventyrspedagoger.

En är utbildad I Ur och Skurpedagog.

Kompassens kök: Utbildad kock

Förskolan Vibytorp

Förskolan Vibytorp är en motsvarande treavdelningsförskola, men väljer att dela upp barnen i fyra grupper.

Medarbetarnas kompetens

Tio stycken är legitimerade lärare.

En visstidsanställda saknar lärarutbildning.

Fyra är utbildade till äventyrspedagoger.

Två är utbildade VFU-lärare.

En är utbildad pedagogista och arbetar 20% mot område 2.

Vibytorps kök: Måltidsbiträde

Omsorg på obekväm arbetstid

Verksamheten kommer att flytta in i nya egna lokaler under början av läsåret där förskolans Björkängen tidigare bedrivit förskola.

Där arbetar tre medarbetare med barnskötartjänster.

3 Resultat

3.1 Uppföljning av tidigare års kvalitetsplan

Hur kommuniceras matematik?

Underläsåret 23/24 har område 2 arbetat med det prioriterade målet:
"Att alla barn ska ges förutsättningar att kommunicera på olika sätt genom matematik."

Det är märkbart att pedagogerna tillämpar sig kompetensutveckling genom det kollegiala lärandet. Det blir märkbart en ökad medvetenhet hos pedagogerna genom att matematik genomsyrar den pedagogiska dokumentationen och lärmiljöerna. Barnen kommunicerar matematik på olika sätt med material som finns tillgängliga på förskolorna vilket blir märkbart i det systematiska kvalitetsarbetet varje avdelning jobbar med. Utifrån vårt reviderade märkbarhetsdokument kan rektorerna se att många avdelningar håller en hög kvalitet på utbildningen när det kommer till matematik.

Systematiska kvalitetsarbetet

Den pedagogiska dokumentationen ses som ett förhållningssätt hos pedagogerna. Det blir märkbart i hur utbildningen och undervisningen utformas och bedrivs.

Traumamedveten omsorg, TMO

Isbergsmodellen från traumamedveten omsorg används som ett arbetsverktyg när frågor kring enskilda barn och familjer väcks hos pedagogerna. De ger pedagogerna ett gemensamt förhållningssätt att professionellt bemöta det enskilda barnet och dess familj.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Medarbetarna har fått utbildning i hjärt- och lungräddning, ergonomi samt brandskyddsutbildning. När pedagogerna fyllde i den årliga checklisten kände alla sig trygga inom dessa områden. Insatserna har lett till önskat resultat.

3.2 Enkätresultat förskola

Mätetal	BINs mål	Källa	Resultat		
			2024	2023	2022
Andelen vårdnadshavare som känner sig nöjda med bemötandet i förskolan.	<i>Ska årligen öka</i>	Förvaltningsgemensam vårdnadshavarenkät, fråga nr 13	Komp: 97,7 Vt: 100%	Komp: 95,18% Vt: 100%	Komp: 98,98% Vt: 100%
Andelen vårdnadshavare som anser att deras barn känner sig tryggt i barngruppen på förskolan.	<i>Ska årligen öka</i>	Förvaltningsgemensam vårdnadshavarenkät, fråga nr 1	Komp: 97,7 Vt: 98,15%	Komp: 98,79% Vt: 100%	Komp: 100% Vt: 100%
Andelen vårdnadshavare som upplever att förskolans ordinarie öppettider fungerar för sin familj.	<i>Ska årligen öka</i>	Förvaltningsgemensam vårdnadshavarenkät, fråga nr 14	Komp: 100% Vt: 96,3%	Komp: 100% Vt: 100%	Komp: 100% Vt: 93,10%

I årets vårdnadshavarenkät som genomfördes under våren 2024 hade vi en högre svarsfrekvens i jämförelse med föregående läsår. På förskolan Kompassen hade 83% av vårdnadshavarna svarat på enkäten och på förskolan Vibytorp hade samtliga svarat på enkäten. När det gäller bemötandet så har en vårdnadshavare på Kompassen svarat att de inte upplever att de får ett bra bemötande och en hade ingen uppfattning. Förskolorna ska självklart sträva efter att alla vårdnadshavare och barn ska uppleva att de blir väl bemötta. Det är två vårdnadshavare på Kompassen och en på Vibytorp som svarat att det stämmer ganska dåligt att deras barn känner sig tryggt på förskolan. Där önskar vi att vi haft 100% trygga barn och vårdnadshavare. Det är svårt att analysera vad den knappa sänkningen beror på, då enkäten saknar kommentarsfält. Det är tre vårdnadshavare på Vibytorp som anser att förskolans ordinarie öppettider inte stämmer med deras behov.

När man tittar på vad personalen svarat på hur de upplever att barnen är trygga så har samtliga vuxna svarat att barnet är trygga. Även på frågan om barns känslomässiga behov (som tex behov av tröst, närhet och bekräftelse) tillgodoses på förskolan till 100%.

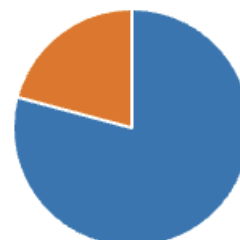
Under många år har vi i område 2 arbetat med att stärka vårt systematiska kvalitetsarbete. Pedagogistan har stöttat samtliga arbetslag under läsåret och vi kan se i vår egen enkätundersökning som vi genomförde i december 2023 att pedagogerna känner sig trygga i att använda de reflektionsmallar som vi har i det systematiska kvalitetsarbetet.

8. Jag känner mig trygg i att använda mig av de reflektionsmallar vi har till det systematiska kvalitetsarbetet

[Mer information](#)

 Insikter

 Instämmer helt	19
 Instämmer delvis	5
 Instämmer inte alls	0

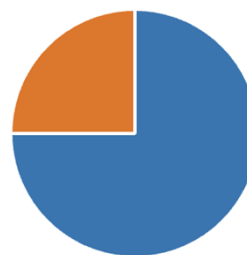
Vi har också under två år nu arbetat med vårt märkbarhetsdokument där vi kan se om verksamheten håller hög kvalitet utifrån vårt prioriterade mål. Under hösten arbetade vi vid två tillfällen med att revidera märkbarhetsdokumentet och vi kunde i vår egen enkätundersökning (dec 23) se att de flesta i huvudsak känt sig delaktiga att ta fram dokumentet.

9. Jag har känt mig delaktig i att ta fram vårt märkbarhetsdokument (0 poäng)

[Mer information](#)

 Insikter

	Instämmer helt	18
	Instämmer delvis	6
	Instämmer inte alls	0

3.3 Undervisningens kvalitet

Prioriterade målet

Genom att förskolorna har arbetat med olika projekt och aktiviteter utifrån det prioriterade målet så har barnen fått möta språk på olika sätt och i olika kontexter. Då området 2 under tre års tid arbetat med samma prioriterat mål har vi under fjärde året valt att utvidga målet med att kommunicera kring matematik. Pedagogerna har bedrivit en mångsidig undervisning under årets gång med flera sätt för barnen att leka, lära, upptäcka och undersöka. Pedagogerna har aktivt valt att barnen ska få möta olika miljöer och material som får dem att börja fundera på frågor såsom: hur lär jag mig, vad vill jag lära mig, undersöka och reflektera ur ett hundra språkligt perspektiv, där matematiken ingår. Det är märkbart att barnen hittar sina lärstrategier och sitt sätt att kommunicera, agera, utforska och reflektera. I leken kan vi se matematiska inslag som att i lekar tänker barnen hypotetiskt, de modellerar, formaliserar, ställer olika hypoteser och utforskar. Det här framkommer i det systematiska kvalitetsarbetet.

Genom att pedagogerna bedrivit den undervisning som de har gjort synliggörs barnens individuella och det gemensamma lärandet i gruppen förstärks, där var och en har sin egna upplevelse. Lärandet pågår i en ständig rörelse både inom och utom oss. Det är märkbart att barnen kommunicerar och lär med varandra i projekten. Då pedagoger har gett dem olika sätt att uttrycka sig på i utbildningen och undervisningen, där är märkbarhetsdokumentet är ett stöd för pedagogerna.

Under vårterminen -24 togs modermålstödjarna bort från förskolorna i Hallsbergs kommun, vilket har gjort att en del av de barn som tidigare fått stöd i undervisningen på sitt modersmål inte längre på samma sätt som tidigare fått samma förståelse för undervisningen som bedrivits.

Samverkan mellan förskolan och förskoleklass ser vi leder till ökad förståelse för undervisningen och utbildningen i förskolan.

Ledningsgruppen ser genom att arbeta mot det prioriterade målet för område 2 att barnen på våra förskolor ges förutsättningar att kommunicera och uttrycka sig på olika sätt. Genom att vi har lärmiljöer och undervisning där barn får möta olika språk, blir det märkbart att barnen uttrycker sig på fler/andra sätt än det verbala språket.

Pedagogisk dokumentation

När pedagogerna använder sig av pedagogisk dokumentation syns en utveckling hos barnen. Det märkbara är att deras självkänsla och tillit till sin egen förmåga har utvecklats då de kan sätta ord på och kommunicera sitt eget lärande i olika aktiviteter. Gruppens sociala kompetenser och tillgångar tas tillvara på. Då det finns en utformning av vår lärmiljö som är tillåtande, tydlig och tillgänglig så ser pedagogerna att varje enskilt barns utveckling och lärande utvecklas. När pedagogerna reflekterar tillsammans med en mindre grupp barn så blir det märkbart att barnens tankar och åsikter får komma till tals, samt att det stärker deras självkänsla och självförtroende. När barnen får mer utrymme att kommunicera ser pedagogerna att de lär tillsammans och använder sig av dokumentationen som ett verktyg att synliggöra sitt lärande, vilket ger en ökad kvalitet på undervisningen. Pedagogerna blir medvetna om vad de gjort och hur de kunde gjort annorlunda samt hur de kan arbeta vidare med pågående projekt. Utifrån barnens tankar och lust till att forska vidare, planerar pedagogerna till fortsatt arbete med projekten.

Barnen, pedagogerna och miljön lär och inspirerar varandra till vidare kunskaper. Pedagogerna ser när de är i långsamheten att barnens språk utvecklas genom att vi erbjuder dem olika estetiska uttryck och att vi ger dem tid och möjlighet att få kommunicera och lära. Att dela barnen i grupper med färre barn skapar möjlighet att få vara kvar i aktiviteten en längre stund. Det bidrar även till delaktighet och inflytande för barnen, att varje barn blir sedda och lyssnade på, samt ges förutsättningar att skapa tillitsfulla relationer, det vill säga en social hållbar utveckling.

För att detta ska ske krävs det att pedagogerna har ett undervisande förhållningssätt, scaffolding, som utmanar och fångar upp barnen till att vilja vara kvar och lära. Det leder till att barnen blir nyfikna, vill undersöka och vill vara kvar i aktiviteten.

Samverkan hem och förskola

Samverkan mellan förskola och hemmen ökar genom att förskolorna använder sig av en lärplattform. Det är märkbart att vårdnadshavare läser i Haldor då de ger pedagogerna feedback kring innehållet. En lärplattform ger pedagogerna möjlighet att nå ut till vårdnadshavare med information och dokumentation kring gruppen och barnens utveckling och lärande. Vidare är det av vikt att skapa tillitsfulla relationer med hemmen genom att samtala dagligen om barnens trivsel och utveckling och lärande.

Pedagogerna har använt sig av dokumentet *Underlag för språksamtal* som är framtagen av specialpedagoger vid introduktion och utvecklingssamtal. Detta för att pedagoger och vårdnadshavare ska ges möjlighet att samtala kring vikten av att språka på förskolan och i hemmen. Genom att vi använder oss av *Underlag för språksamtal* ser vi att vi fångat upp och skapat en förståelse hos vårdnadshavare kring barns språkande.

Utvecklingssamtalen har genomförts enligt årshjulet för område 2. Pedagogerna ser att kvalitén ökar när barnen är delaktiga i processandet kring utvecklingssamtalens utformning och utförande. Genom att barnen får har inflytande över genomförande och sätt ord på sitt eget lärande.

Kollegialt lärande

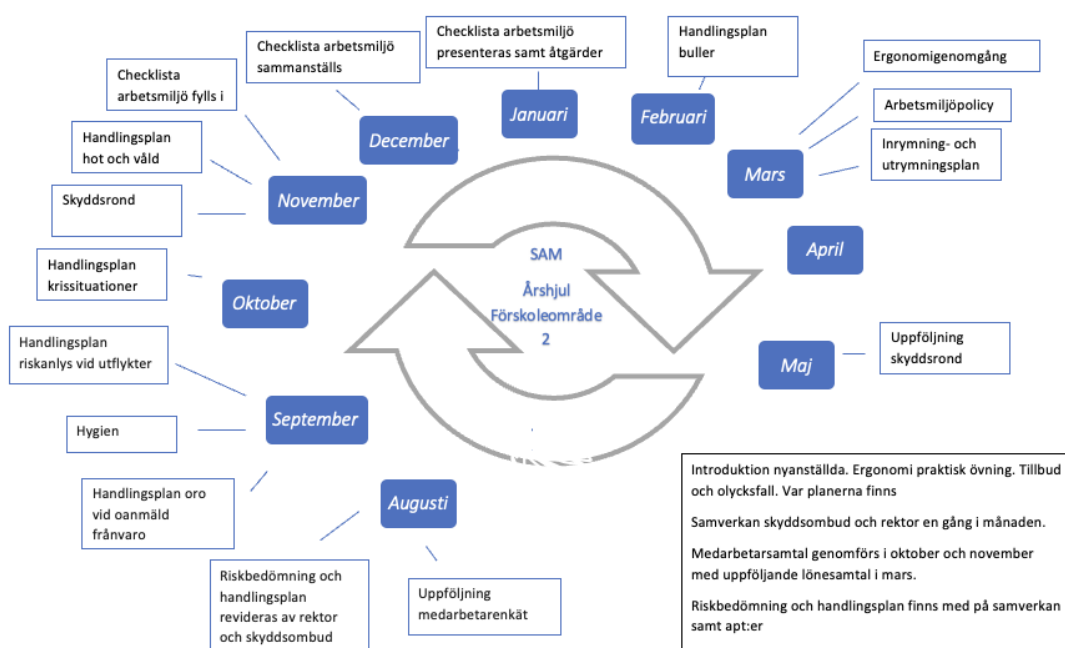
Workshop på förskolorna har gett pedagogerna möjlighet att mötas mellan arbetslagen. Pedagogerna delger varandra sina olika kompetenser, de diskuterar, läser litteratur, tar del av aktuell forskning, och provar sig fram, utvärderar, gör om, förändrar i vår lärmiljö, inne och ute, för pedagoger ska få göra kullerbyttor. Kollegialt samarbete ger vidgat perspektiv och kan på så sätt bidra till professionellt lärande, vilket i sin tur bidrar till barns och elevers lärande och till skolutveckling. Det kollegiala lärandet leder till ökad kvalitet, vilket är en förutsättning för det utvecklande arbetet på förskolorna. Det är märkbart i våra verksamheter då det syns att innehållet från workshops och läslyftet blir synligt för barn, pedagoger och vårdnadshavare på förskolorna.

Traumamedveten omsorg

Pedagoger är ägare av Isbergsmodellen. Det används som ett stöd i kartläggningar för att öka pedagogernas förståelse om barnet. Det handlar om att försöka förstå barnet, barnets agerande och inte utifrån förbestämda normer eller kategorier.

3.4 Personalens arbetsmiljö

Förskolorna har en fungerande systematik i arbetsmiljöarbetet där personalen kontinuerligt går igenom handlingsplaner enligt uppbyggt årshjul. Under läsåret har personalen tillsammans med rektor gjort konsekvensplaner vid större förändringar. Alla dessa insatser görs för att få en ökad trygghet som medarbetare i hur alla ska agera i olika situationer. Inför kommande år så har en ny handlingsplan lagts till, "Handlingsplan vid oro vi oanmäld frånvaro". I den framgår det hur medarbetarna ska agera när barn som väntas till förskolan inte kommer som förväntat.

I december 2023 gjordes en undersökning kring arbetsmiljöfrågor på förskolorna. Arbetsmiljöverkets checklista för förskola har använts. Det var inga svar som stack ut så rektor och skyddsombud valde att inte arbeta vidare utifrån den.

Den medarbetarenkät som personalavdelningen skickade ut under våren kommer vi att arbeta vidare med i början av höstterminen. I stora drag visar den på ett högt resultat. I en skala 1-5 ligger ingen förskola under 4,0.

Det som framkommit under medarbetarsamtal kring vår arbetsmiljö som vi måste arbeta vidare med är en gemensam värdegrund och människosyn. Hur vi bemöter varandra som kollegor så att alla känner sig sedda, hörda och förstådda. Du är din egen arbetsmiljö, att kunna sätta spegeln mot sig själv och självreflektera är viktigt för en lärande organisation.

Ett olycksfall inträffade under läsåret som lett till en del sjukfrånvaro samt en planerad operation.

4 Identifiera och precisera problem kopplade till måluppfyllelse

4.1 Identifiera och precisera problem kopplade till förskolans förmåga att nå läroplanens mål

1. Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen. Ledningsgruppen för område 2 ser i Utbildningens kvalitet att det enbart är den sociala hållbara utvecklingen som synliggörs i det systematiska kvalitetsarbetet. Område 2 kommer därför att arbeta med det prioriterade målet: ***"Alla barn ska ges förutsättningar att kommunicera på olika sätt samt bidra till hållbar utveckling"***.
2. Märkbarhetsdokumentet kommer att revideras utifrån det nya prioriterade målet för område 2. Det behöver bli ett naturligt dokument i det systematiska kvalitetsarbetet. Pedagogerna ska fortsätta skapa en gemensam grund och ökad förståelse för reflektion och analysens betydelse för att få en ökad kvalitet. Det blir brister i det systematiska kvalitetsarbetet när pedagoger inte använder sig av pedagogiska dokumentation som ett förhållningssätt.
3. För att pedagogerna inte ska tappa de kunskaperna som de tillägnats sig genom läsliffts modulen "Matematik och språkutveckling" samt matematiska workshop, behöver matematik fortsätta synliggöras i det systematiska kvalitetsarbetet för att säkerställa att barnens tidiga matematiska förmågor utvecklas.
4. Samspelet i förskolans arbetslag är avgörande för kvaliteten på verksamheten samt för medarbetarnas inre hälsa. När individer får insikt om vår egen makt att påverka den sociala och organisatoriska arbetsmiljön kan vi även utveckla friska och hållbara arbetslag. Du är din egen arbetsmiljö och att kunna sätta spegeln mot sig själv och självreflektera är viktigt för en lärande organisation.

5 Analys av orsaker till varje prioriterat problem

Hållbar utveckling

Det tillgängliga lärandet utmärks av att miljön i förskolan ger barnet alla möjligheter att utveckla sin fulla potential, att bli sitt bästa jag. Med tillgängliga lärmiljöer avses sådana miljöer som i sin helhet – fysiskt, socialt och pedagogiskt – är anpassade så att alla barn kan känna sig delaktiga, lära sig och utvecklas i enlighet med det uppdrag som förskolan har utifrån Lpfö-18. En tillgänglig förskola innebär att se till att alla barn utifrån sina förutsättningar får möjlighet att lära sig och utvecklas. Tillgänglighet är en förutsättning för att alla barn ska kunna vara delaktiga och känna sig inkluderade. (Tillgängligt lärande i förskolan Ann S Pihlgren 2021)

Barnen ska få förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga genom att ges möjlighet att delta i fysiska aktiviteter och vistas i olika naturmiljöer. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva. När fysisk aktivitet, näringsriktiga måltider och hälsosam livsstil är en naturlig del av barnens dag kan utbildningen bidra till att barnen förstår hur detta kan påverka hälsa och välbefinnande. Lpfö-18

Barnkonventionen och hållbar utveckling är sammankopplade eftersom båda syftar till att främja rättigheter och möjligheter för kommande generationer. Utbildningen ska ge varje barn möjlighet att utforska, ställa frågor och samtala om omvärlden samt att skapa förståelse för att olika val vi människor gör kan påverka och bidra till en hållbar utveckling – såväl ekonomisk som social samt miljömässig.

Ledningsgruppen för område 2 kommer att skapa förutsättningar för att göra en nulägesbeskrivning gällande den kompetens och beprövade erfarenheten som finns hos pedagogerna, för att se hur arbetet med det prioriterade målet ska framskrida.

För att säkerhetsställa att förskolorna håller en hög kvalitet inom hållbar utveckling måste varje enskild pedagog vara medveten om hur denne kan påverka barnens medvetenhet gällande hållbar utveckling. Som stöd i detta kommer märkbarhetsdokumentet revideras utifrån hållbar utveckling.

Pedagogerna önskar i samtal med rektor ofta en önskan om ökat medvetenhet kring specialpedagogik och hur de på bästa sätt kan möta alla barns behov. Området har sökt och fått beviljat Specialpedagogik för lärande (SFL) från Skolverket. Det kommer ge alla pedagoger en fördjupad kunskap som är byggd på olika sorters forskning i hur de kan bemöta och arbeta kring alla barns utveckling.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det blir brister i det systematiska kvalitetsarbetet när enskilda pedagoger inte använder sig av pedagogisk dokumentation som ett förhållningssätt. När enskilda pedagoger inte går Skolverkets kvalitetshjul runt, det vill säga gör en läsning, leder det till att de fastnar i görandet. Då synliggörs inte läroprocesserna för varken barnen eller pedagogerna samt att undervisningen inte utvecklas.

”Pedagogisk dokumentation kan ses som en cirkulär process, planering, observation, uppföljning, reflektion och analys ingår. Med hjälp av dessa delar utvecklar vi förskolans delar.” Reflektion som motor i förskolans arbete (2022) Anna Lund.

Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet. Allmänna råd (2012)

När enskilda pedagoger inte tar ansvar för att koppla teori till praktiken, som de tillägnas genom kollegialt lärande, så kommer det inte utbildningen och undervisningen till gagn. Självreflektion brister hos enskilda pedagogerna för att det saknas struktur när och hur det ska ske. Vilket leder till att pedagoger inte vidareutvecklas i sin profession.

"Rikta blicken mot sig själv. De vuxnas agerande i förskolan påverkar den utbildning och undervisning som bedrivs. Vi behöver rikta blicken mot oss själva, och synliggöra vår inverkan och påverkan via våra val och vara ageranden för att förstå hur vi lär och tar in vår omgivning." Reflektion som motor i förskolans arbete (2022) Anna Lund.

På organisationsnivå har det kollegiala lärandet fungerat utifrån den organisationen och strukturen som inplanerades.

Hur kommuniceras matematik

Det behövs fortsätta kommuniceras matematik i område 2, för att synliggöra pedagogernas kunskaper samt utveckla vad matematik är. För att säkerställa att förskolorna håller en hög kvalitet inom matematik måste varje enskild pedagog vara medveten om hur denne kan påverka barnens grundläggande matematiska förmågor. Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Lpfö-18, s.7. Som stöd i detta är märkbarhetsdokumentet. Önskat läge är att medvetenheten kring att kommunicera matematik fortgår på förskolorna i område 2.

"Utbildningen i förskolan ska ge barnen möjligen att använda matematik för att undersöka och beskriva sin omvärld samt lösa vardagliga problem." Lpfö-18, s.9.

Genom att ha en tydlig struktur, organisation och rutin i vardagen på förskolan ges

barnen möjlighet att förstå och känna igen vad som ska hända. Då kan barnen förbereda sig för vad som ska ske och detta skapar trygghet, som leder till utveckling och lärande.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

I samtal med medarbetare som rektorer har haft framgår det att alla inte känner sig hörda, sedda och förstådda av sina kollegor. Samtalsklimatet kan upplevas som hårt i vissa lägen. Förskolorna behöver arbeta med att få till en bättre samspelskompetens som skapar större arbetsglädje och i förlängningen lägre sjuktal. Camilla Vahlberg lyfter i sin bok *Det hållbara arbetslaget* (2023) vikten av att arbeta systematiskt med samspelskompetensen. Det skapar en större arbetsglädje, bättre samarbete och lägre sjuktal, menar Vahlberg. I sin bok tar även Vahlberg upp Aaron Antanovsky och hans forskning. Antanovsky har i sina studier kring friskvårdsfaktorer sett att vår upplevelse med vilken grad av Känsla av ett sammanhang (KASAM) vi upplever. Han fann att KASAM kan härledas till tre komponenter begripligt, hanterbart och meningsfullt. Förskolorna behöver arbeta utifrån dessa begrepp i större utsträckning för att alla medarbetare genom dessa kan få en större självkänedom som i sin tur leder till en ökad arbetsglädje och i förlängningen minskad sjukfrånvaro.

6 Identifierade utvecklingsområden och planerade insatser

Hur skapar vi förutsättningar för alla barn att kommunicera samt bidra till hållbar utveckling?

Förskolorna gör en nulägesbeskrivning av pedagogernas kompetens och beprövade erfarenheter kring begreppet hållbarhet. Syftet att pedagogerna lär av varandra. Detta för att utbildningen och undervisningen ska leda till utveckling och lärande, KUT dag juni 2024

Samtliga arbetslag arbetar utifrån det prioriterade målet: ***"Alla barn ska ges förutsättning att kommunicera på olika sätt samt bidra till hållbar utveckling"***

Föreläsning av RF-SISU kring måltid och rörelsesatsning, september 2024

Kompetensutveckling för pedagogerna i specialpedagogik för lärande (SFL) - Skolverket. För Vibytorps pedagoger i samband med apt:er och för Kompassens pedagoger i nätverksgrupper en gång i månaden.

Märkbarhetsdokumentet revideras kring hållbar utveckling tillsammans med samtliga pedagoger under läsåret 24/25.

Pedagoger och rektor utvärderar insatserna det systematiska kvalitetsarbetet, enkäter och medarbetarsamtal.

Systematiskt kvalitetsarbete

Pedagogisk dokumentation ska kopplas till det systematiska kvalitetsarbetet.

Pedagogistan deltar regelbundet på arbetslagens reflektioner.

Pedagogerna utvärderar utbildningen och undervisningen utifrån det gemensamma märkbarhetsdokumentet och det systematiska kvalitetsarbetet i vår undervisningsmall.

Matematik

Samtliga pedagoger synliggör matematiken i den pedagogiska dokumentationen.

Pedagogerna utvärderar utbildningen och undervisningen utifrån det gemensamma märkbarhetsdokumentet och det systematiska kvalitetsarbetet i vår undervisningsmall.

Systematiska arbetsmiljöarbetet, samspel och självledarskap

- Föreläsning i augusti 2024 Camilla Vahlberg utifrån boken "Det hållbara arbetslaget"
- Arbeta med boken "Det hållbara arbetslaget" på APT:erna

Insatserna kommer att följas upp i medarbetarsamtal och checklista för förskola från Sunt arbetsliv i november.

7 Bilagor

Den kommungemensamma kvalitetsplanen för förskola och skola kompletteras med ett antal förvaltningsövergripande och verksamhetsspecifika planer, rutiner, riktlinjer med mera:

- Barn- och elevhälsoplanen
- Handbok för elevhälsan
- Plan mot kränkande behandling, verksamhetsnivå
- IT-plan för bildningsförvaltningens verksamheter i Hallsbergs kommun
- Huvudmannaplan för studie- och yrkesvägledning Hallsbergs kommuns grundskolor
- Riktlinje för att främja skolnärvaro
- Handlingsplan samverkan för barnets bästa, samverkan mellan socialtjänst och förskola/skola
- Rutin för mottagande och fortsatt utbildning för nyanlända och flerspråkiga elever

7.1 Verksamhetens bilagor

Bilaga 1: Referenslista område 2

Bilaga 2: Märkbarhetsdokument

Bilaga 1

Referenslista

Reflektion som motor i förskolans arbete (2022) Anna Lund.

Att möta barn och unga som varit med om svåra påfrestningar och trauma (2018) Trauma medveten omsorg, Rädda barnen.

Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet. Allmänna råd. (2012)

Skolverket Rädda barnens arbetsbok i traumamedveten omsorg fördjupning. (2019) Rädda barnen

Läroplan för förskolan: Lpfö 18. (2018) Stockholm: Skolverket.

Tillgängligt lärande i förskolan (2021) Ann S Philgren

Det hållbara arbetslaget -samspel och självledarskap i förskolan (2023) Camilla Vahlberg

Hur är det märkbart utifrån uppdraget enligt läroplanen för förskolan 18	Låg kvalité	Hög kvalité
<p>Den sociala miljön</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trygghet - Relationer - Viktiga vuxna 	<p>Det skapas få eller bristfälliga relationer till barnen. Pedagoger är inte närvarande och inlyssnade av barnens behov och intressen.</p>	<p>Pedagoger ansvarar för att skapa trygga relationer och sammanhang för barnen på förskolan.</p> <p>Trygghet och anknytning ses som bas för lärande och utveckling. Samt en medvetenhet om att det krävs påfyllnad i "relationsbanken för att kunna göra uttag".</p> <p>Det finns en kommunikation och ett samspel mellan pedagogerna för att skapa en tillsammanshet på förskolan. Detta sker så väl inomhus som utomhus.</p>
<p>Tydliggörande pedagogik</p>	<p>Pedagoger ser enbart det verbala språket som ett uttrycksätt.</p> <p>Pedagogen saknar kunskap och/eller är inte villig att lära sig och ta till sig förhållningssättet tydliggörande pedagogik. Vilket innebär att barnens möjligheter att kommunicera blir begränsade.</p> <p>Det finns bildstöd, TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) men de används inte av barn eller pedagoger.</p>	<p>Det finns en medvetenhet i att tydliggörande pedagogik är ett förhållningssätt.</p> <p>Olika sätt att kommunicera på stöttar barnen i att göra sin röst hörd, och påverka sin dag på förskolan.</p> <p>Det finns bildstöd för att tydliggöra de didaktiska frågorna som barnen inte säger högt.</p> <p>Tecken används under hela dagen till alla barn. Tecken används för att konkretisera det talande ordet och som stöd. "Tecken finns kvar när det verbala ordet försvinner."</p>
<p>Pedagogisk dokumentation</p>	<p>Det saknas eller är bristfällig dokumentation.</p> <p>Dokumentationen blir ett görande, och följer ingen systematik.</p> <p>Barnen är inte delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet.</p>	<p>Pedagogisk dokumentation ses som ett förhållningssätt hos pedagogerna.</p> <p>Dokumentation är synlig för barnen, ex vägg som kan bli en mötesplats. Där det sker reflektioner tillsammans med barn och pedagoger för att synliggöra och driva läroprocesser/projekt vidare.</p> <p>I den pedagogiska dokumentationen används bilder, film, teckningar, konkreta föremål/platser. Vilket ger möjlighet för intryck, uttryck och avtryck.</p>

		Lärplattformen ses om en länk mellan förskola och hemmet. Pedagoger samtalar med hemmet hur de kan prata kring dokumentationen tillsammans med sina barn.
Organisation och en struktur	<p>Pedagoger pratar om sitt privatliv istället för att ha fokus på uppdraget enligt läroplanen för förskolan 18.</p> <p>Fokus ligger på att förenkla för pedagogerna snarare än att stärka barnen i mångfald och olikhet.</p> <p>Pedagoger driver sin egna agenda och förankrar inte tankar och idéer i arbetslaget.</p> <p>Det saknas, eller är bristfällig kommunikation mellan pedagoger.</p>	<p>Det finns ett tillåtande klimat mot varandra som kollegor, man lyssnar in varandras idéer, tankar och åsikter och gör dem till gemensamma.</p> <p>Alla pedagoger deltar aktivt i hur det gemensamma målet ska uppfyllas. Det finns en struktur i när och hur arbetet följs upp, utvärderas och analyseras.</p> <p>Det finns förankrar, nedskrivna rutiner och inarbetade, som utvärderas och ändras vid behov. Så väl för förskolan, som för arbetslag och den mindre gruppen.</p>

Vad är märkbart i inne och utemiljön?	Låg kvalitet	Hög kvalitet
Pågående projekt	<p>Pedagogerna stannar inte kvar i det som pågår, påbörjar nytt och gör inte färdigt.</p> <p>Det sker ingen, eller bristfällig dokumentation eller reflektion tillsammans med barnen eller kollegor.</p> <p>Miljön genomsyrar inte projektet.</p>	<p>Projektet är märkbart för barn, pedagoger och vårdnadshavare.</p> <p>För att alla ska känna sig delaktiga pågår projektet långsamt fram. Samma aktivitet erbjuds flera gånger och på flera olika sätt, så att barnens utforskande och lärande utvecklas.</p> <p>Barnen lyssnas in, projektet tar form utifrån deras tankar och reflektioner. Tillsammans utvecklas projektet och pedagoger tillför utmaningar för barnens utveckling och lärande. Vilket medför att projektet hörs av barnen.</p> <p>Det finns dokumentation, som är synlig för barn och används för reflektion och analys. Det vill säga att pedagogerna använder sig av pedagogisk dokumentation för att föra projektet framåt.</p> <p>Mötesplatser där barnen kan kommunicera projektet finns tillgängliga under hela dagen.</p>
<p>Socialt samspel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - barn – barn - barn – pedagog - pedagog – pedagog 	<p>Bristfälliga relationer, otydliga och röriga miljöer skapar otrygghet.</p> <p>Låt-gå-förhållningssätt som innebär att barnen får röra sig fritt, utan material eller syfte med att vara ute.</p> <p>Pedagoger skapar klungor, pratar om privata saker, finns inte tillgängliga som stöd i barnens samspel.</p> <p>Pedagoger styr konflikthanteringen istället för att låta barnen utvecklas och lära.</p>	<p>Vi ser oss som en förskola. Pedagoger stöttar varandra mellan avdelningar.</p> <p>Professionella, engagerade, tillgängliga och nyfikna pedagoger finns med för att vägleda barnen i det sociala samspelet. Men även för att vägleda och ge feedback till varandra. Pedagoger observerar och reflekterar kring hur barnen socialiserar sig, för att arbeta vidare med relationsskapandet. Samt startar upp aktiviteter.</p> <p>Barn upplevs trygga i olika konstellationer, även utanför sin grupp. När barnen är trygga vågar de visa och kommunicera med varandra, samt andra vuxna på förskolan.</p>

		<p>Det är en organiserad miljö, som skapar lugn och ro för lärande. Pedagoger vet sina roller.</p> <p>Pedagoger ser att barn och vuxna blir i samspel med varandra. Därmed skapas det gynnsamma möten mellan individer.</p>
Mötesplatser och material	<p>Den fysiska miljön är ostrukturerad, statisk och oföränderlig. Utmanar och tillgodoser inte barngruppens behov.</p> <p>Det saknas eller är för få mötesplatser. Mötesplatser används inte.</p> <p>Det är bristfälligt med material eller så är materialet otillgängligt för barnen att samspela med.</p> <p>Avsaknad av pedagogisk förankring/vetenskaplig grund gällande det materialet som finns eller inte finns till barnen. Det material som finns väcker inget intresse hos barnen. Eller så förstår inte barnen eller pedagoger syftet med materialet.</p> <p>Avsaknad av introduktion för mötesplatser och material för pedagoger och barn.</p>	<p>Pedagogen och barnen har kännedom/kunskap om hur materialet ska användas och kan utmana barnens lärprocesser vidare. Det leder till nyfikna och aktiva barn i miljön genom lek, utforskande och ett undersökande.</p> <p>Miljön är varierande och inbjuder till lärande i språk, skapande, bygg och konstruktion, naturvetenskap/teknik, matematik, skapande och rörelse.</p> <p>Pedagog samspelar, leker och ses som en resurs i barns lärande.</p> <p>Tydliga mötesplatser som inspirerar till samspel, kommunikation och lek.</p> <p>Pedagoger iscensätter material.</p> <p>Det finns uppdukade mötesplatser för barnen att möta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - När de kommer på morgonen. - När det är planerat för undervisning - I utemiljön <p>Det finns material att leka med, utan förutbestämt syfte. Som barnen kan förundras över och tillskriva egenskaper utifrån sina tidigare erfarenheter och fantasi.</p>

<p>Material som är genomtänkt, tillgängligt och som väcker lust, nyfikenhet och förundran:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 100 språklighet 	<p>Det saknas material som främjar ett 100 språkligt perspektiv.</p>	<p>Det finns en mångfald i material utifrån ett 100 språkligt perspektiv. Det ges möjlighet till att få prova på måna olika uttryckssätt. Pedagoger ser att barn lär sig på olika sätt. Samt att material, tekniker och tillvägagångssätt presenteras/upplevs flera gånger för och tillsammans med barnen.</p> <p>Pedagoger är närvarande och ställer frågor som får barnen att tänka. Pedagoger är medforskare och nyfikna. Upplever och förundras tillsammans. Pedagoger observerar och reflekterar gällande barngruppen, för att skapa mötesplatser så barnen får tillgång att möta de 100 språken.</p> <p>Barnen är ägare av materialet då de kan ta fram, använda och plocka tillbaka.</p> <p>100-språklighet är en del av projektet.</p>
<p>Material som är genomtänkt, tillgängligt och som väcker lust, nyfikenhet och förundran:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunikation 	<p>Pedagoger ser enbart det verbala språket som ett uttryckssätt.</p>	<p>Det finns mötesplatser med material att kommunicera kring för barn och pedagoger.</p> <p>Det skapas möten för att kommunicera. Kommunikation sker genom ett 100 språkligt perspektiv.</p>
<p>Material som är genomtänkt, tillgängligt och som väcker lust, nyfikenhet och förundran:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Matematik 	<p>Matematik kommuniceras inte.</p>	<p>Material som stimulerar barnens förmåga till att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Räkna - Leka - Konstruera - Lokalisera - Förklara - Mäta - Kommunicera matematiska begrepp tillsammans.